

Liturgie

Ochtdienst zondag 26 juni 2022

Ds. Rik de Pater

Welkom en mededelingen

Lied: Opwekking 276

¹ Laat heel de wereld het zien,
maak de volk'ren weer blij
door de klank van zijn stem.
Heuvels en dalen breek uit!
Kom en juich, zing het luid!
Klap je handen voor Hem!

Refrein:

*Liefde en recht zal Hij brengen op aard',
een eeuwige heerschappij.
In onze hand ligt een tweesnijdend zwaard.
't Woord van de waarheid maakt vrij.
Het maakt vrij.*

² Laat heel de wereld het zien,
maak gevangenen vrij,
breng de eenzamen thuis.
Heel satans bolwerk stort neer,
door 't gebed tot de Heer,
door de kracht van het kruis.

Refrein:

³ Laat heel de wereld nu staan
vol ontzag voor zijn naam,
zing het lied dat Hem eert.
Wees niet meer stil, zeg het voort
Tot de wereld het hoort:
Jezus regeert!

Refrein:

Moment van stil gebed, waarna votum en groet

Motto: Romeinen 8: 31 en 32

³¹ Wat zullen wij dan over deze dingen zeggen? Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

³² Hoe zal Hij, Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard maar voor ons allen overgegeven heeft, ons ook met Hem niet alle dingen schenken?

Lied: Psalm 147: 1 en 4 (NB)

¹ Lof zij den Heer, goed is het leven
als 's Heren lof wordt aangeheven.
Lieflijk en recht te allen tijde
is 't onze God ons lied te wijden.
Hij bouwt de stad, door Hem verkoren,
het volk in ballingschap verloren
brengt Hij er samen, heelt hun wonden,
hoezeer hun harten zijn geschonden.

⁴ Voor God is alle kracht van paarden
en macht van mensen zonder waarde.
Het snoeven van wie wapens dragen
is niet naar 's Heren welbehagen.
Zijn welbehagen zal slechts wezen
met allen die Hem need'rig vrezen,
die met hun harten voor Hem open
op zijn genade en liefde hopen.

Gebodslezing

Lied: Psalm 17: 3 (OB)

³ Ik zet mijn treden in Uw spoor,
Opdat mijn voet niet uit zou glijden;
Wil mij voor struikelen bevrijden,
En ga mij met Uw heillicht voor.
Ik roep U aan, 'k blijf op U wachten,
Omdat G', o God, mij altoos redt,
Ai, luister dan naar mijn gebed,
En neig Uw oren tot mijn klachten.

Gebed om de opening van het Woord

Kindermoment en kinderlied: Dapper als David (Elly & Rikkert)

Refrein:

*Ik ben dapper dapper dapper, net als David
En niet bang bang bang om door te gaan,
Ik ben dapper dapper dapper net als David,
Samen met mijn God
Samen met mijn God
Kan ik elke reus verslaan!*

¹ Als ik speel op het schoolplein
En ik word gepest,
Loop ik toch niet weg
Al ben ik kleiner dan de rest

Refrein: Want ik ben dapper...

Refrein:

*Want Ik ben dapper dapper dapper, net als David
En niet bang bang bang om door te gaan,
Ik ben dapper dapper dapper net als David,
Samen met mijn God
Samen met mijn God
Kan ik elke reus verslaan*

² Als ik lig in het donker
En ik zie een schim (of: spin)
Doe ik gauw het licht aan,
Ik ben klein, maar ik ben slim

Refrein: Want ik ben dapper...

³ Wil je overwinnen
Maar je bent niet sterk,
Met geloof beginnen
Is het halve werk!

Refrein: Want ik ben dapper...

Schriftlezing: 1 Samuël 17 (HSV)

1 De Filistijnen verzamelden hun legers ten strijde en verzamelden zich in Socho, dat Juda toebehoort; zij sloegen hun kamp op tussen Socho en Azeka, in Efes-Dammim.

2 Maar Saul en de mannen van Israël verzamelden zich en sloegen hun kamp op in het Eikendal. Vervolgens stelden zij zich tegenover de Filistijnen op voor de strijd.

3 De Filistijnen stonden op een berg aan de overzijde en de Israëlieten stonden op een berg aan deze zijde, en de vallei lag tussen hen in.

4 Toen kwam er een kampvechter tevoorschijn uit het leger van de Filistijnen. Zijn naam was Goliath, uit Gath; zijn lengte was zes el en een span.

5 Hij had een bronzen helm op zijn hoofd, een geschubd harnas aan - het gewicht van het harnas was vijfduizend sikkels brons -

6 hij droeg een bronzen scheenplaat boven zijn voeten en een bronzen werpspies op zijn schouders.

7 De schacht van zijn speer was als een weversboom, en de punt van zijn speer was van zeshonderd sikkels ijzer; en de schilddrager ging voor hem uit.

8 Hij stond daar en riep de gelederen van Israël toe; hij zei tegen hen: Waarom zou u uittrekken om u op te stellen voor de strijd? Ben ik niet een Filistijn en bent u geen dienaren van Saul? Kiest u een man uit die naar mij toe komt.

9 Als hij met mij vecht en mij kan verslaan, zullen wij u tot slaven zijn, maar als ik hem overwin en hem versla, zult u ons tot slaven zijn en ons dienen.

10 Verder zei de Filistijn: Heden hoon ik de gelederen van Israël: Geef mij een man om samen te vechten!

11 Toen Saul en heel Israël deze woorden van de Filistijn hoorden, waren zij ontsteld en werden zeer bevreesd.

12 David nu was de zoon van die man uit Ephraïm, uit Bethlehem-Juda, van wie de naam Isai was en die acht zonen had. In de dagen van Saul was deze al te oud om met de mannen mee te gaan ten strijde.

13 De drie oudste zonen van Isai gingen op weg; zij volgden Saul ten strijde. De namen van zijn drie zoons die ten strijde trokken, waren: Eliab, de eerstgeborene, en zijn tweede Abinadab, en de derde Samma.

14 David was de jongste, en de drie oudsten waren Saul gevolgd.

15 Maar David keerde telkens van Saul terug om in Bethlehem de schapen van zijn vader te weiden.

16 De Filistijn kwam 's morgens vroeg en 's avonds naar voren. Zo stelde hij zich daar veertig dagen lang op.

17 En Isai zei tegen zijn zoon David: Neem toch voor je broers een efa van dit geroosterd koren en deze tien broden, en breng ze snel bij je broers in het leger,

18 en breng deze tien melkkazen naar de bevelhebber over duizend. En bezoek je broers om te zien of het goed met hen gaat, en neem een levensteken van hen mee terug.

19 Saul en zij, en alle mannen van Israël, zijn in het Eikendal in strijd gewikkeld met de Filistijnen.

20 Toen stond David 's morgens vroeg op, hij liet de schapen bij een hoeder, nam het voedsel en ging op weg zoals Isai hem bevolen had. Hij kwam bij het wagenkamp aan toen het leger uittrok naar de gevechtlijn en men het ten strijde riep.

21 Vervolgens stelden de Israëlieten en Filistijnen zich op, gevechtlijn tegenover gevechtlijn.

22 David liet zijn bagage onder de hoede van de bewaker van de bagage, en hij snelde naar de gevechtlijn. Daar aangekomen, vroeg hij zijn broers naar hun welstand.

23 Terwijl hij met hen sprak, zie, de kampvechter kwam eraan. Zijn naam was Goliath, een Filistijn uit Gath, uit de gelederen van de Filistijnen. Hij sprak dezelfde woorden, en David hoorde ze.

24 Maar toen de mannen van Israël die man zagen, vluchtten zij allen voor hem weg en waren zeer bevreesd.

25 De mannen van Israël zeiden: Hebt u die man wel gezien die gekomen is? Want hij is gekomen om Israël te honen. De koning zal de man die hem verslaat, grote rijkdom schenken, hij zal hem zijn dochter tot vrouw geven en het huis van zijn vader vrijstellen van lasten in Israël.

26 Toen zei David tegen de mannen die bij hem stonden: Wat zal men de man doen die deze Filistijn verslaat en de smaad van Israël afwendt? Want wie is deze onbesneden Filistijn wel, dat hij de gelederen van de levende God durft te honen?

27 Het volk gaf hem hetzelfde antwoord: Zo zal men de man doen die hem verslaat.

28 Toen Eliab, zijn oudste broer, hem tot die mannen hoorde spreken, ontstak Eliab in woede tegen David en zei: Waarom ben je eigenlijk gekomen en onder wiens hoede heb je die paar schapen in de woestijn gelaten? Ik ken je overmoed en de slechtheid van je hart wel, want je bent gekomen om het vechten te zien.

29 Toen zei David: Wat heb ik dan gedaan? Is er geen reden voor?

30 Hij wendde zich van hem af naar een ander en sprak dezelfde woorden; en het volk gaf hem weer antwoord zoals de eerste keer.

31 Toen de woorden die David gesproken had, gehoord werden en in de tegenwoordigheid van Saul werden verteld, liet deze hem halen.

32 David zei tegen Saul: Laat geen mens vanwege hem de moed laten zinken. Uw dienaar zal gaan en met deze Filistijn vechten.

33 Maar Saul zei tegen David: Je bent niet in staat naar deze Filistijn te gaan om met hem te vechten, want jij bent een jongen en hij is een strijdbare man van zijn jeugd af.

34 Toen zei David tegen Saul: Uw dienaar weidde de schapen van zijn vader, en kwam er een leeuw of een beer die een schaap van de kudde wegnam,

35 dan ging ik hem achterna, sloeg hem neer en redde het uit zijn bek. En als hij mij dan aanviel, greep ik hem bij zijn baard, sloeg hem neer en doodde hem.

36 Uw dienaar heeft zowel leeuw als beer verslagen. Zó zal deze onbesneden Filistijn zijn als een van hen, omdat hij de gelederen van de levende God gehoond heeft.

37 Verder zei David: De HEERE, Die mij uit de klauwen van de leeuw gered heeft en uit de klauwen van de beer, Die zal mij redden uit de hand van deze Filistijn. Toen zei Saul tegen David: Ga heen, de HEERE zij met je!

38 Vervolgens kleedde Saul David met zijn eigen kleren, zette een bronzen helm op zijn hoofd en deed hem een harnas aan.

39 David gordde zijn zwaard aan over zijn kleren en wilde gaan, maar hij was onge oefend. Toen zei David tegen Saul: Ik kan hierin niet lopen, want ik ben onge oefend; en David deed ze weer uit.

40 Hij nam zijn staf in zijn hand, koos voor zich vijf gladde stenen uit de beek en legde ze in de herderstas die hij had, te weten in de zak, en zijn slinger was in zijn hand. Zo naderde hij tot de Filistijn.

41 De Filistijn kwam gaandeweg dichterbij David, en de man die zijn schild droeg, liep voor hem uit.

42 Toen de Filistijn opkeek en David zag, verachtte hij hem; want hij was nog maar een jongen, rossig en knap van uiterlijk.

43 De Filistijn zei tegen David: Ben ik een hond, dat je met stokken naar mij toe komt? En de Filistijn vervloekte David bij zijn goden.

44 Daarna zei de Filistijn tegen David: Kom naar me toe, dan zal ik je vlees aan de vogels in de lucht geven en aan de dieren op het veld.

45 Maar David zei tegen de Filistijn: U komt naar mij toe met een zwaard, met een speer en met een werpspies, maar ik kom naar u toe in de Naam van de HEERE van de legermachten, de God van de gelederen van Israël, Die u gehoond hebt.

46 Op deze dag zal de HEERE u in mijn hand overleveren. Ik zal u verslaan en uw hoofd van u wegnemen. Ik zal deze dag de dode lichamen van het leger van de Filistijnen aan de vogels in de lucht geven en aan de dieren van de aarde, en heel de aarde zal weten dat Israël een God heeft.

47 En deze hele gemeente zal weten dat de HEERE niet door zwaard of door speer verlost, want de strijd is van de HEERE. Hij zal u in onze hand geven.

48 En het gebeurde, toen de Filistijn opstond en naar voren kwam, David tegemoet, dat David snel naar de gevechtlijn liep, de Filistijn tegemoet.

49 Vervolgens stak David zijn hand in de tas, nam daar een steen uit, slingerde die weg, en raakte de Filistijn daarmee tegen zijn voorhoofd, zodat de steen in zijn voorhoofd drong en hij met zijn gezicht ter aarde viel.

50 Zo overwon David de Filistijn met een slinger en met een steen, hij versloeg de Filistijn en doodde hem. Maar een zwaard had David niet in zijn hand.

51 Daarom snelde David naar voren en ging bij de Filistijn staan. Hij nam diens zwaard, trok het uit zijn schede en doodde hem en hij hakte zijn hoofd ermee af. Toen de Filistijnen zagen dat hun held dood was, vluchtten zij.

52 Toen stonden de mannen van Israël en Juda op, juichten en achtervolgden de Filistijnen tot waar u bij de vallei komt en tot bij de poorten van Ekron. De Filistijnen vielen dodelijk gewond op de weg van Saäraïm, tot aan Gath en tot aan Ekron.

53 Daarna keerden de Israëlieten terug van de felle achtervolging van de Filistijnen, en zij plunderden hun legerkampen.

54 David nam het hoofd van de Filistijn en bracht het naar Jeruzalem, maar diens wapens legde hij in zijn tent.

55 Toen Saul David het kamp uit zag gaan, de Filistijn tegemoet, zei hij tegen Abner, de bevelhebber van het leger: Van wie is deze jongeman een zoon, Abner? Abner zei: Zo waar u leeft, koning, ik weet het niet.

56 De koning zei: Vraagt u het, van wie deze jongeman een zoon is.

57 Toen David terugkeerde van het verslaan van de Filistijn, nam Abner hem mee en bracht hem bij Saul, en het hoofd van de Filistijn was in zijn hand.

58 En Saul zei tegen hem: Van wie ben jij een zoon, jongeman? En David zei: Ik ben een zoon van uw dienaar Isai, de Bethlehemit.

Lied: Psalm 3 (NB)

¹ O Heer, de vijand stelt
zijn overmacht in 't veld
en staat mij naar het leven.
Ook hoor ik overal
dat niets mij baten zal
daar God mij heeft begeven.
Maar, Heer, Gij zijt mijn schild.
Ik heb bij U geschild
met opgerichten hoofde.
Uit Sions heilig oord
kwam steeds uw wederwoord
als ik U riep en loofde.

² Ik legde mij en sliep.
Ik wist dat wie mij schiep
voor mijn behoud zou waken.
De morgen is gekeerd
en ik mocht ongedeerd,
dank zij Gods trouw, ontwaken.
Nu is mijn vrees voorbij,
God ondersteunde mij
en blijft mij vergezellen.
Zo treed ik in het perk
hoe dreigend ook en sterk
tienduizenden zich stellen.

³ Sta op, verlos mij, Heer,
Gij sloegt reeds menig keer
met uw geduchte handen
mijn vijand op de kaak,
ja, Gij vergruisde vaak
der goddelozen tanden.
O Helper, help ook nu.
Elk heil berust bij U.
Wees met ons en strijd mede.
Dan daalt uw zegen neer,
want uw triomf, o Heer,
omgeeft uw volk met vrede.

VERKONDIGING

Lied: Weerklank gezang 445

¹ Ik bouw op U,
mijn Schild en mijn Verlosser.
Niet eenzaam ga
ik op de vijand aan.
Sterk in uw kracht,
gerust in uw bescherming.
Ik bouw op U en ga in uwe naam.
Sterk in uw kracht,
gerust in uw bescherming.
Ik bouw op U en ga in uwe naam.

² Gelovend ga ik,
eigen zwakheid voelend.
En telkens weer
moet ik uw kracht verstaan.
Toch rijst in mij
een lied van overwinning.
Ik bouw op U en ga in uwe naam.
Toch rijst in mij
een lied van overwinning.
Ik bouw op U en ga in uwe naam.

³ Ik bouw op U,
mijn Schild en mijn Verlosser.
Gij voert de strijd,
de huld' is U gewijd.
In 't laatste uur
zal 'k zegevierend ingaan
in rust met U die mij hebt voortgeleid.
In 't laatste uur
zal 'k zegevierend ingaan
in rust met U die mij hebt voortgeleid.

In het naspel van dit lied zullen de gaven worden ingezameld

Dankgebed en voorbeden

Slotlied: Weerklank gezang 615 (2x)

'k Stel mijn vertrouwen
op de Heer, mijn God.
Want in zijn hand
ligt heel mijn levenslot.
Hem heb ik lief,
zijn vrede woont in mij.
'k Zie naar Hem op en 'k weet:
Hij is mij steeds nabij!

Heenzending en zegen